

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 09 » 09 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи дипломатії

для студентів

спеціальності 293 Міжнародне право
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 293.00.01 Міжнародне право

Київ – 2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСАЛІТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма 1308/21
Жильцов
(підпис) (прізвище, ім'я)
« 09 » 09 2021 р.

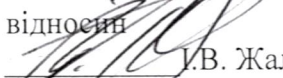
Розробник:

Лісовська Мирослава Миколаївна, кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Лісовська Мирослава Миколаївна, кандидат політичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від « 29 » серпня 2019 року, № 1.

Завідувач кафедри міжнародних відносин та міжнародного права І.В. Жалоба

Робочу програму погоджено з керівником проектної групи освітньої програми 293.00.01 Міжнародне право

_____ . _____ . 2019 р.

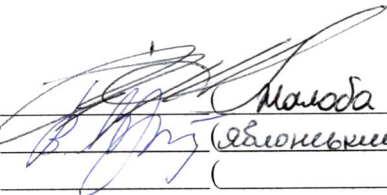
Гарант освітньої програми (Л.О. Тимченко)

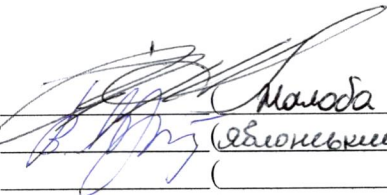
Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2019 р.

Заступник декана (А.Ю. Нашинець-Наумова)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. (Малода І.В.) . « 31 » 08 2020р., протокол № 1

на 2021/2022 н.р. (Яблонський В.В.) . « 09 » 09 2021р., протокол № 2

на 20__/20__ н.р. (_____) . «__» ____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. (_____) . «__» ____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. (_____) . «__» ____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. (_____) . «__» ____ 20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. (_____) . «__» ____ 20__р., протокол

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
ОСНОВИ ДИПЛОМАТІЇ		
<i>Вид дисципліни</i>	обов'язкова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Курс</i>	2	
<i>Семестр</i>	3	
<i>Обсяг кредитів</i>	4	
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120	
<i>Аудиторні</i>	56	
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	56	
<i>Форма семестрового контролю</i>	залік	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета полягає у підготовці студентів до майбутньої професійної діяльності у сфері зовнішніх зносин шляхом системного вивчення теоретичних основ дипломатії і дипломатичної служби та практичних аспектів реалізації останньої у дво- та багатосторонніх форматах в сучасному світі, а також нормативно-правових і практичних засад розвитку зовнішніх зносин України.

Завдання: вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду організації і функціонування дипломатичної служби, формування умінь та навичок використання міжнародних та національних протокольно-церемоніальних норм в практичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- основні поняття, терміни та категорії, що складають суть дипломатії, дипломатичного протоколу, та етикету;
- міжнародно-правову базу та національно-правові питання організації та здійснення зовнішніх зносин держави;
- методи та засоби дипломатичної комунікації, основні види документів дипломатичного листування;

вміти:

- аналізувати дипломатичну інформацію;
- складати зразки основних видів документів дипломатичного листування з урахуванням протокольних вимог.

Відповідно до освітньої програми 293.00.01 «Міжнародне право» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 293 Міжнародне право,

дисципліна Основи дипломатії забезпечує формування таких компетентностей:

ЗК 9 – здатність працювати в міжнародному контексті.

ФК 1 – здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці.

ФК 2 – вміння характеризувати природу та джерела зовнішньої політики держави, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

ФК 8 – уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальноюридичних питань.

ФК 9 – уміння вести дипломатичне та ділове листування, працювати з міжнародними документами: договорами, актами міжнародних організацій тощо – аналізувати їхній характер і юридичний статус, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.

ФК 10 – уміння дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, здатність враховувати фундаментальні особливості культури та менталітету представників іноземних держав.

ФК 11 – уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовою).

ФК 13 – уміння розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права.

Відповідно до освітньої програми 293.00.01 «Міжнародне право» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 293 Міжнародне право, дисципліна Основи дипломатії забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

УМ 4 – формулювати концептуальні схеми вирішення міжнародно-правових та національно-правових проблем, аналізувати правові концепції на предмет логічної послідовності та практичної адекватності.

ЗЗ 1 – аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.

ЗЗ 5 – здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах.

КОМ 1 – вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин та зовнішньої політики.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	МК		
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вступ до курсу «Основи дипломатії»	2	2					
Тема 2. Розвиток і трансформація дипломатії та дипломатичної служби	11	2	2			15	
Тема 3. Дипломатичні зносини: специфіка встановлення, здійснення та припинення	10	2					
Тема 4. Державні органи зовнішніх зносин і дипломатична служба	6	2	4				
Модульний контроль	2						
Разом	31	8	6			15	
Змістовий модуль 2.							
Тема 5. Дипломатичні привілеї та імунітети	6	2		2			
Тема 6. Консульські зносини	17	2	2			15	
Тема 7. Спеціальні місії як форма дипломатії	2		2				
Модульний контроль	2						
Разом	27	4	4	2		15	
Змістовий модуль 3.							
Тема 8. Специфічні галузі дипломатії	8	4	4				
Тема 9. Форми багатосторонньої дипломатії	9		4			10	
Тема 10. Методи і засоби дипломатичної комунікації	13	2	2	4			
Модульний контроль	2						
Разом	32	6	10	4		10	
Змістовий модуль 4.							
Тема 11. Питання дипломатичного протоколу та етикету	28	4	4	4		16	
Модульний контроль	2						
Разом	30	4	4	4		16	
Всього	120	22	24	10	8	56	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ до курсу «Основи дипломатії».

Зовнішні зносини як сфера офіційних відносин і складова частина системи міжнародних відносин. Активізація діяльності держав у сфері зовнішніх зносин в умовах інтернаціоналізації та глобалізації міжнародних зв'язків.

Предмет, об'єкт дослідження. Основні поняття курсу. Поняття і визначення дипломатії, зовнішньої політики, національного інтересу. Визначення сутності та порівняння понять «дипломатія», «дипломатична служба», «дипломат». Форми та методи дипломатії. Нормативно-правова база зовнішніх зносин між державами. Базові міжнародно-правові джерела, що регулюють зовнішні зносини та дипломатичну діяльність: Віденський регламент 1815 р. і Аахенський протокол 1818 р.; Конвенція про привілеї та імунітети ООН 1946 р.; Конвенція про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН 1947 р.; Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961р.; Віденська конвенція про консульські зносини 1963р.; Конвенція про спеціальні місії 1969 р.; Конвенція про запобігання і покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973р.; Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р.

Тема 2. Розвиток і трансформація дипломатії та дипломатичної служби.

Виникнення та формування основних історичних типів дипломатії. Зародження та становлення дипломатичної служби як невід'ємної частини державної служби. Характеристика головних історичних етапів розвитку сучасної дипломатії. Особливості дипломатії та дипломатичних служб провідних держав світу. Становлення і розвиток дипломатії України в контексті багатовікового українського державотворення.

Тема 3. Дипломатичні зносини: специфіка встановлення, здійснення та припинення.

Міжнародно-правові підстави для встановлення дипломатичних відносин. Дипломатичні відносини де-факто та де-юре. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961р. про порядок встановлення дипломатичних відносин між державами. Поняття "поновлення дипломатичних відносин". Політико-правові умови його реалізації.

Правове оформлення домовленості про встановлення дипломатичних відносин і відкриття дипломатичних представництв. Обмін дипломатичними представництвами.

Угода між державами про рівень дипломатичних представництв. Види дипломатичних представництв: посольства і місії (папські нунціатури та інтернунціатури тощо).

Призначення глави дипломатичного представництва. Поняття «агреман»: процедура його отримання. Відмова в агремані та її юридичні наслідки.

Класи глав дипломатичних представництв, їх акредитація в державах перебування. Процедура акредитації послів, посланників і повірених у справах.

Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту.

Порядок призначення та вступу на посаду інших співробітників дипломатичного представництва. Особливості порядку призначення військових, військово-морських і військово-повітряних аташе. «Указ Президента України про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15.03.2021р. Завершення дипломатичної місії. Порядок відзиву глав дипломатичних представництв. Відкличні грамоти. Право держави перебування оголошувати членів персоналу дипломатичного представництва «персоною нон грата». Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. про поняття «persona non grata». Інші випадки завершення місії.

Тема 4. Державні органи зовнішніх зносин і дипломатична служба

Поняття та особливості державних органів зовнішніх зносин, їх роль і місце в структурі державної влади. Система органів зовнішніх зносин держави: загальні принципи її організації, залежність від форми правління та політичного устрою. Центральні (внутрішні) органи зовнішніх зносин: конституційні та спеціалізовані (конвенційні). Закордонні органи зовнішніх зносин: постійні та тимчасові. Конституція України про компетенцію Верховної Ради, Президента та Кабінету Міністрів у сфері зовнішніх зносин держави та виконання дипломатичних функцій. Міністерство закордонних справ України – головний функціональний орган держави в реалізації зовнішньополітичного курсу країни. Його структура, основні історичні віхи формування протягом ХХ ст., проблеми кадрового забезпечення. Особливості формування української дипломатичної служби на сучасному етапі.

Принципи, форми організації та методи роботи дипломатичної служби України. Закон України «Про дипломатичну службу» від 7 червня 2018 р. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичного радника державного органу» від 31 грудня 2005 року. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України» від 30 березня 2016 року №281. Консульський Статут України від 2 квітня 1994 р.

Глава дипломатичного представництва (посол, посланник, повірений у справах) – статус, функціональні обов'язки. Розподіл обов'язків серед решти членів дипломатичного персоналу посольства чи місії. Дипломатичні класи та ранги. Дипломатичні ранги, які вживаються в діяльності української дипломатичної служби. Правова процедура їх присвоєння. Поняття «дипломатичний корпус»: його тлумачення в широкому і вузькому

значеннях. Члени родини дипломата. Дуаєн (старійшина, декан) дипломатичного корпусу. Порядок та умови призначення на цю посаду. Функції дуаєна. Проблема старшинства та її вирішення в сучасній дипломатичній практиці.

Системи органів зовнішніх зносин країн світу (на прикладі США, Великобританії, Франції, Італії).

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Дипломатичні привілеї та імунітети.

Походження інституту «дипломатичних привілеїв та імунітетів». Міжнародно-правова база дипломатичних привілеїв та імунітетів. Перелік основних дипломатичних привілеїв та імунітетів. Принцип взаємності як підстава для надання більших, ніж передбачається міжнародним правом, привілеїв та імунітетів.

Початок і завершення дії привілеїв та імунітетів: права та обов'язки держави, яка акредитує дипломатичне представництво та держави перебування дипломатичного представництва. Відмова від привілеїв та імунітету: умови та наслідки.

Види дипломатичних привілеїв та імунітетів. Привілеї та імунітети посольства (місії): недоторканність приміщення, архівів і документів; право користування прапором і гербом як символами акредитуючої держави; митні та податкові привілеї представництва тощо.

Особисті привілеї та імунітети персоналу дипломатичного представництва: особиста недоторканність дипломатичного агента, його особистої резиденції, паперів, майна; імунітет від кримінальної, цивільної та адміністративної юрисдикції; митні й податкові пільги і вилучення.

Дипломатичні привілеї та імунітети адміністративно-технічного персоналу, обслуговуючого персоналу, внутрішньої охорони посольства. Привілеї та імунітети дипломатів, які акредитовані в третіх країнах.

Тема 6. Консульські зносини.

Міжнародно-правова база встановлення та здійснення консульських зносин. Віденська конвенція про консульські зносини 1963р. Питання визнання держави та встановлення консульських зносин. Дипломатичні та консульські зносини: спільне та особливе. Двосторонні договори як основа правового регулювання консульських зносин між державами. Консульський Статут України від 2 квітня 1994р.

Поняття «консульська установа» та «консул». Класи консульських установ та найменування глав консульських представництв. Штатні та позаштатні (почесні) консули. Консульський корпус і проблема старшинства. Призначення глави консульської установи. Консульський патент та екзекватура: їх сутність і значення. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства. Структура і персонал консульських представництв. Категорії персоналу. Внутрішня

організація та методи роботи консульського представництва. Завершення консульської місії.

Основні напрями діяльності консульських установ: інформаційна, консультативна, юридична. Головні консульські функції. Консульський округ. Поняття «консульська валіза».

Основні види привілеїв та імунітетів у сучасній консульській практиці.

Тема 7. Спеціальні місії як форма дипломатії.

Поняття спеціальних місій. Історія зародження й розвитку інституту спеціальних місій. Особливості та переваги форми дипломатії, що не потребує наявності дипломатичних чи консульських зносин та взаємовизнання між державами.

Віденська конвенція про спеціальні місії від 4 грудня 1969 р.

Класифікація спеціальних місій. Основні види дипломатії спеціальних місій. Секретні спеціальні місії. Характерні риси дипломатії спеціальних місій.

Угода між державами як підстава для направлення та прийому спеціальної місії, способи досягнення домовленості. Порядок призначення глави і членів персоналу спеціальної місії. Склад спеціальної місії, її повноваження, функції та засоби виконання. Завершення роботи спеціальної місії.

Привілеї та імунітети спеціальних місій; їх визначення в національному законодавстві.

Змістовий модуль 3.

Тема 8. Специфічні галузі дипломатії

Військова дипломатія. Інститут військового аташату. Історія його походження, еволюція та сучасний стан. Поняття консентману (consentment). Структура та склад військової місії. Завдання і методи її діяльності. Дипломатичні привілеї та імунітети військових аташе. Протокольні заходи за участю військових аташе.

Публічна дипломатія: поняття, суб'єкти/об'єкти, завдання, інституції. Концепція «м'якої сили» Дж. Ная. Особливості культурної дипломатії країн світу та України на сучасному етапі. Релігійна дипломатія. Дипломатія Святого Престолу.

Тема 9. Форми багатосторонньої дипломатії

Визначення поняття «міжнародна (міжурядова) організація». Класифікація сучасних міжнародних організацій. Зародження інституту постійних представництв при міжнародних організаціях. Основні функції постійного представництва при міжнародній організації. Віденська конвенція про представництво держав в їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975р. Привілеї та імунітети постійних представництв при міжнародних організаціях.

Делегації, які направляються для участі в роботі сесії міжнародних організацій та їх органів. Види таких делегацій. Завдання делегацій і засоби

їх виконання (приміщення делегацій, свобода зносин, свобода пересування членів делегацій). Питання про делегації спостерігачів в органах міжнародних організацій.

Поняття і види міжнародних конференцій, нарад, конгресів, симпозіумів тощо, їх роль, місце та значення в сучасній міжнародній, зокрема, дипломатичній практиці. Порядок скликання міжнародних конференцій. Перелік питань для обговорення. Порядок відкриття конференції. Прийняття регламенту. Питання про голову конференції. Сучасні форми прийняття рішень на міжнародних конференціях (правило консенсусу).

Тема 10. Методи і засоби дипломатичної комунікації

Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. Культура мови. Особливості усного дипломатичного спілкування. Телефонна розмова. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. Порядок їх складання, оформлення та відправки. Мова дипломатичних документів. Протокольні формули. Категорії дипломатичних документів.

Дипломатична кореспонденція як базова форма дипломатії, її сутність та значення. Основні види документів дипломатичної кореспонденції. Вимоги до складання вербальної ноти. Меморандум. Пам'ятна записка. «Non paper» (неіснуючий папір).

Місце та значення документів договірної характеру в міжнародних відносинах. Форми й види міжнародних договорів. Мови, на яких укладаються дво- і багатосторонні договори. Структура міжнародних договорів. Порядок і основні стадії укладення міжнародних договорів. Дія та припинення дії міжнародних договорів.

Змістовий модуль 4.

Тема 11. Питання дипломатичного протоколу та етикету.

Історія започаткування та формування інституту дипломатичного протоколу. Принципи протокольної практики. Організація протокольних заходів. Зв'язок і підпорядкування протокольних заходів цілям зовнішньої політики і стану політичних взаємовідносин між державами. Принципи рівності та неприпустимість дискримінації дипломатичних агентів закордонних держав у країні перебування.

Основні положення дипломатичного церемоніалу та етикету. Зустрічі і проводи глав держав, урядів, глав парламентів, міністрів закордонних справ, надзвичайних і повноважних послів тощо. Почесна варта. Етикет прапорів. Салют і гімни. Види візитів (державний, офіційний, робочий, візит проїздом, неофіційний, візит у статусі гостя глави держави). Дипломатичні прийоми. Форма одягу. Правила старшинства. Державний протокол в Україні: традиції, досвід, сучасний стан.

Міжкультурні відмінності в дипломатичному етикеті.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ зп	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Усього
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	
1	Відвідування лекцій	1	4	4	2	2	3	3	2	2	11
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3	2	2	5	5	2	2	12
3	Відвідування практичних занять	1			1	1	2	2	2	2	5
4	Робота на семінарських заняттях	10	3	30	2	20	5	50	2	20	120
5	Робота на практичних заняттях	10			1	10	2	20	2	20	50
7	Виконання завдання для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	20
8	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	100
Разом:		318									
Розрахунок коефіцієнта:		318/100=3,18									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Завдання

1. Обати будь-яку країну світу та охарактеризувати особливості розвитку її дипломатії та дипломатичної служби. За результатами роботи підготувати презентацію.

2. Консульські зносини. Проаналізувати інформацію на сайті Міністерства закордонних справ України за такими посиланнями: <https://mfa.gov.ua/konsulski-pitannya>, <https://mfa.gov.ua/consul/forua/consul-assist>. На її основі скласти перелік завдань консульських установ.

3. Проаналізувати поняття «міжнародна організація», «інтеграційне об'єднання».

Сформувати таблицю «Регіональні міжнародні організації країн світу» за зразком.

4. Підготувати спрощену програму державного візиту в Україну глави іноземної держави.

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється у формі письмових тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові письмові завдання для модульних контрольних робіт складаються з 25 тестів і відповідають змісту навчального матеріалу модуля.

За кожен правильну відповідь на одне тестове завдання студент отримує 1 бал.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни «Основи дипломатії» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів здійснюється у формі заліку з даної дисципліни.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Групи дипломатичних привілеїв та імунітетів і які міри вони включають.

2. Нормативно-правовий документ, який визначає основні функції дипломатичних представництв і що до них входить.
3. Класи глав дипломатичних представництв: форми поширення на них дипломатичного старшинства.
4. Типи консульських установ, їх базові функції та відмінності.
5. Категоризація персоналу дипломатичних представництв, відмінності поширення на них дипломатичних привілеїв та імунітетів.
6. Повноваження глави диппредставництва в країні перебування і при міжнародній організації.
7. Традиційні функції дипломатичних представництв та їх розвиток у сучасній дипломатичній практиці.
8. Міжнародно-правові підстави і процес встановлення дипломатичних відносин.
9. Принцип визначення та протокольні функції дуаена дипломатичного корпусу.
10. Форми протокольної діяльності дипломатичних представництв. Характерні обов'язки персоналу.
11. Поняття «дипломатичного корпусу», функції дуаена дип/корпусу.
12. Визначити суть публічної дипломатії.
13. Охарактеризувати діяльність диппредставництв у культурній сфері.
14. Визначити роль дипломатії Святого Престолу.
15. Окреслити особливості дипломатичного етикету.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 22 год., семінарські заняття – 24 год., практичні заняття – 10 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII
Модулі (назви, бали)	Модуль I				Модуль II			Модуль III							Модуль IV		
Лекції (теми, бали)	I+II, 12 б.	III+IV, 2 б.			V+VI, 2 б			VIII, 2 б		X, 1 б						XI, 1 б	XI, 1 б
Семінарські заняття (теми, бали)			III, 10+1 б.	IV, 2+20 б.		V, 10+1 б	VII, 10+1 б		VIII, 2+20 б.	IX, 1+10 б.		X, 1+10 б.				XI, 1+10 б.	XI, 1+10 б.
Практичні заняття (теми, бали)						V, 10+1 б							IX, 1+10 б.	X, 1+10 б.		XI, 1+10 б.	
Поточний контроль (вид, бали)			МК, 25 б.				МК, 25 б.							МК, 25 б.			МК, 25 б.
Самостійна робота			5				5							5			5
Загалом	318																

Рекомендовані джерела та література

1. Документальні джерела

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р.
// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048#Text
2. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р.
// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047#Text
3. Конвенція про спеціальні місії 1969 р.
// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_092#Text
4. Віденська конвенція про представництво держав у їх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р.
// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_254#Text
5. Конвенція про привілеї та імунітети Об'єднаних націй
// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_150#Text
6. Конституція України
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.06 2018 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19#Text>
8. Закон України «Про державну службу» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
9. Закон України «

Про засади внутрішньої та зовнішньої політики України» від 1 липня 2010 р.
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

10. Декларація про державний суверенітет України
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>

11. Закон України Про національну безпеку України
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

12. Указ Президента України від 26 серпня 2021 року № 448/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року "Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України"
// <https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017>

13. Постанова Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України від 30 березня 2016 р.
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-%D0%BF#Text>

14. Указ Президента України про Положення про закордонні дипломатичні установи України від 15.03.2021р.
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021#Text>

15. Указ Президента України «Про Положення про дипломатичного радника державного органу» від 31 грудня 2005 року
// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1901/2005#Text>

16. Указ Президента України «Про Державний Протокол та Церемоніал України" // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/746/2002#Text>

17. Довідник з протокольних питань
// https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/DDP_Protocol/ua-protocol-guide-092021pr.pdf

2. Література

1. Балабанов К.В. Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів ВНЗ. Донецьк, 2013. 432 с.
// https://www.researchgate.net/publication/323855258_Diplomaticna_ta_konsulsk_a_sluzba_pidrucnik

2. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби: Навч. посібник. – К., 2004
// http://megalib.com.ua/book/28_Osnovi_diplomaticnoi_ta_konsylskoi_slyjbi.html

3. Зленко А.М. Дипломатія і політика України в процесі динамічних геополітичних змін. 2-ге видання, розширене і доповнене. Харків: Фоліо. 592 с.

4. Полтавець Т. Дипломатична служба в Україні та за кордоном // Громадська думка про правотворення. – 2018. – № 8 (152). – С. 11–14. – Режим доступу: <http://nbuviar.gov.ua/images/dumka/2018/8.pdf>.

5. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет: Підручник. – К., 2010 // <http://www.info-library.com.ua/books-book-165.html>

6. Сардачук П.Д., Кулик О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи: Навч. посібник.- К.: Україна, 2001.- 176 с. // <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-77.htm>

7. Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; [редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін.]. - Київ : Знання України, 2004.
8. Українській дипломатії - 100. Експерти «Дня» - про досягнення і виклики, які стоять перед зовнішньополітичним відомством країни // <http://m.day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/ukrayinskiy-dyplomatiyi-100>
9. Хандогій В. Дипломатичні сюжети: невігдані істрії кар'єрного дипломата. К.: Самміт-книга, 2017. 576 с.
10. Шинкаренко Т.І., Гуменюк А.Г., Ковтун О.Ю. Мова дипломатичних документів: Навчальний посібник. – К., 2009.
11. Шинкаренко Т.І. Дипломатичний протокол та етикет. – 2-ге вид., доп. – К., 2009.
12. Berridge G.R. Diplomacy: Theory and Practice. – Third Edition. – N.Y., 2005.
13. Berridge G.R., James A. A Dictionary of Diplomacy. – Second Edition. – N.Y., 2004.
14. Foreign Ministries in the European Union: Integrating Diplomats / Ed. by Brian Hocking and David Spence. – N.Y., 2003.
15. Kissinger H. Diplomacy. – N.Y., 1994.

